

Šīs lapa ir mašīntulkota [Saite]. Mašīntulkojumos var būt kļūdas, kas var mazināt skaidrību un precizitāti; Ombuds neuzņemas atbildību par neatbilstībām. Lai iegūtu visuzticamāko informāciju un juridisko precizitāti, lūdzam skatīt šādus dokumentus. avota versija angļu valoda ir norādīta iepriekš. Lai iegūtu plašāku informāciju, lūdzam skatīt mūsu [valodu un tulkošanas politiku](#) [Saite].

Lēmums lietā 1416/2019/VB par to, ka Eiropas Komisija iekļauj Horvātijas gāzes termināļa būvniecības projektu kopēju interešu projektu (KIP) – pārrobežu enerģētikas infrastruktūras projektu – sarakstā un tās sekojošo lēmumu piešķirt projektam ES finansējumu

Lēmums

Lieta 1416/2019/VB - **Uzsākta {0}** 18/09/2019 - **Lēmums par {0}** 16/12/2020 - **Iesaistītā iestāde** Eiropas Komisija (Nav pamatojuma turpmakai izmeklēšanai) |

Lieta attiecās uz peldoša sašķidrinātās dabasgāzes termināļa būvniecības projektu Horvātijas salā. Sūdzības iesniedzēji bija noraizējušies par to, ka Eiropas Komisija ir iekļāvusi projektu kopēju interešu projektu (KIP) – pārrobežu enerģētikas infrastruktūras projektu – sarakstā un piešķīrusi tam ES finansējumu saskaņā ar Eiropas infrastruktūras savienības instrumentu (EISI). Sūdzības iesniedzēji uzskatīja, ka projekts neatbilst attiecīgajiem kritērijiem, lai to iekļautu KIP sarakstā un lai saņemtu ES finansējumu.

Ombude izskatīja šo jautājumu un neatrada neko, kas liecinātu, ka Komisija būtu pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā, iekļaujot projektu KIP sarakstā un piešķirot tam ES finansējumu. Tā kā Komisija tagad ir sniegusi skaidrus paskaidrojumus, pievēršoties sūdzības iesniedzēju izvirzītajiem argumentiem, ombude uzskata, ka turpmāka šīs sūdzības izmeklēšana nav nepieciešama.

Sūdzības priekšvēsture

1. Kopīgu interešu projekti (KIP) ir galvenie pārrobežu infrastruktūras projekti, kas savieno ES valstu energosistēmas, tādējādi palīdzot ES sasniegt tās enerģētikas politikas un klimata mērķus. [1] KIP apzināšanas, plānošanas un īstenošanas kritēriji ir noteikti TEN-E regulā [2] .

2. Reizi divos gados Eiropas Komisija sagatavo sarakstu ar šiem projektiem (KIP saraksts) [3] ,

kuriem piemēro paātrinātas plānošanas un atļauju piešķiršanas procedūras un kuri var būt tiesīgi saņemt ES finansējumu no Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta (EISI) [4] . Komisija iesniedz projektu sarakstu Eiropas Parlamentam un Padomei. Ja ne Parlaments, ne Padome šo sarakstu nenoraida, tas stājas spēkā.

3. Sūdzība attiecas uz projektu par peldoša sašķidrinātas dabasgāzes (LNG) termināļa būvniecību Horvātijas salā Krk. [5] Projekts pirmo reizi tika iekļauts KIP sarakstā 2013. gadā [6] un tika iekļauts visos turpmākajos KIP sarakstos. 2017. gadā projekts saņēma 101,4 miljonus EUR no ES finansējuma saskaņā ar EISI pirmajam posmam — peldošas uzglabāšanas un regalizācijas iekārtas būvniecībai [7] .

4. Lai gāzes projektu iekļautu KIP sarakstā, tam jābūt iekļautam jaunākajā gāzes tīkla attīstības plānā, ko izstrādājis gāzes pārvades sistēmu operatoru Eiropas tīkls (ENTSO). [8] Šajā kontekstā projekta izmaksas un ieguvumus novērtē, pamatojoties uz ENTSOG izstrādātu metodoloģiju [9] .

5. Sūdzības iesniedzēji, Eiropas vides organizācija un tās filiāle Horvātijā, apstrīdēja projekta iekļaušanu KIP sarakstā un lēmumu piešķirt tam EISI finansējumu. Sūdzības iesniedzēji uzskata, ka projekts neatbilst attiecīgajiem TEN-E regulā izklāstītajiem noteikumiem un EISI finansējuma saņemšanas kritērijiem [10] .

6. 2019. gada aprīlī deviņi Eiropas Parlamenta deputāti nosūtīja Komisijai vēstuli par projektu, paužot tādus pašus viedokļus un argumentus kā sūdzības iesniedzēji. Tās lūdza Komisiju atsaukt finansējumu un neiekļaut projektu ceturtajā KIP sarakstā [11] .

7. Komisija 2019. gada maijā paskaidroja, ka projekts tika iekļauts KIP sarakstā, jo tas samazina reģiona atkarību no viena piegādātāja, atver reģionu alternatīviem avotiem, palielina konkurenci un samazina enerģijas izmaksas. Komisija arī norādīja, ka tā analizēs EP deputātu paustās bažas par projekta atbilstību piemērojamajiem noteikumiem.

8. Neapmierināts ar Komisijas atbildi, ko sūdzības iesniedzēji 2019. gada jūlijā vērsās pie ombuda.

Izmeklēšana

9. Ombuds sāka izmeklēšanu par sūdzību, lai nodrošinātu, ka Komisija risina sūdzības iesniedzēju bažas par projekta atbilstību 1) kritērijiem iekļaušanai KIP sarakstā un 2) EISI finansējuma kritērijiem.

10. Izmeklēšanas gaitā ombuds saņēma Komisijas atbildi uz viņas informācijas pieprasījumu. Sūdzības iesniedzēji iebilda pret Komisijas atbildi, bet nolēma neiesniegt papildu piezīmes. Ombuda izmeklēšanas grupa saņēma arī jaunāko informāciju no Komisijas par tās darbu saistībā ar KIP izvērtēšanu un finansēšanu.

Ombudam iesniegtie argumenti

- 11.** Sūdzības iesniedzēji apgalvoja, ka projektam nav pārrobežu ietekmes, kas ir viens no nosacījumiem, lai projektu atzītu par KIP. [12] Viņi piebilda, ka projekts neatbilst piešķiršanas kritērijiem EISI finansējuma saņemšanai, jo tam nav pārrobežu dimensijas un tas nav “nobriedis” vai pietiekami pārvirzījies uz priekšu [13] .
- 12.** Attiecībā uz projekta pārrobežu ietekmi sūdzības iesniedzēji norādīja, ka saskaņā ar attiecīgo procedūru [14] Ungārija, kas, viņuprāt, ir vienīgā cita saistībā ar projektu minētā valsts [15] , nav iesniegusi oficiālu pieprasījumu izmantot termināli.
- 13.** Attiecībā uz projekta briedumu sūdzības iesniedzēji norādīja, ka projekta īstenošana nevirzās uz priekšu. Tās norādīja, ka operatori nav pietiekami ieinteresēti izmantot terminālu, lai projekts būtu rentabls. Viņi piebilda, ka tirgus intereses trūkums lika projekta virzītājam samazināt projektu.
- 14.** Sūdzības iesniedzēji apstrīdēja arī projekta izmaksu un ieguvumu analīzi, norādot, ka tas samazināja izmaksas un pārliecinoši nepierādīja tā ieguvumus. Tās uzskatīja, ka tas ir tāpēc, ka KIP gāzes projektiem ir jāatbilst slikti definētajam ilgtspējības kritērijam, kas ierobežo projekta iespējamās izmaksas, ko rada iespējamā ietekme uz vidi. Sūdzības iesniedzēji atsaucās uz faktu, ka Energoregulatoru sadarbības aģentūra (ACER) arī puda bažas par gāzes projektu ilgtspējas un izmaksu un ieguvumu novērtējumu [16] .
- 15.** Savukārt Komisija norādīja, ka projekts atbilst kritērijiem iekļaušanai KIP sarakstā. Tā norādīja, ka projektam ir būtiska pārrobežu ietekme, jo Horvātijas gāzes sistēma ir savienota ar Slovēnijas un Ungārijas gāzes sistēmu. Tā paskaidroja, ka projekta maksimālā jauda ir lielāka nekā Slovēnijas gāda importa vajadzības un vairāk nekā ceturtdaļa Ungārijas. Komisija piebilda, ka tieša iesaistīšanās projekta īstenošanā vai oficiāla citas dalībvalsts ieinteresētības izteikšana nav nosacījumi, lai projektu iekļautu KIP sarakstā, pamatojoties uz pārrobežu kritēriju.
- 16.** Kad Komisija iekļāva projektu ceturtajā KIP sarakstā, tā veica jaunu novērtējumu par tā atbilstību TEN-E regulā noteiktajiem kritērijiem. Katrs KIP saraksts ir jauns saraksts, un Komisija novērtē katru projektu vienādi neatkarīgi no tā, vai tas ir iekļauts iepriekšējā sarakstā vai nē. Tas ļauj tai ņemt vērā tirgus norises, kas varētu ietekmēt projekta novērtējumu. Ja projekts, kas bija iekļauts iepriekšējā KIP sarakstā, neatbilda jaunizveidotiem kritērijiem vai ja ieguvumi vairs neatsver izmaksas, tas netiktu iekļauts jaunajā sarakstā.
- 17.** Komisija norādīja, ka projekts garantētu alternatīvu dabasgāzes piegādes avotu un maršrutu, kas ir būtisks ieguvums energoapgādes drošības jomā. Ņemot vērā gāzes tirgus attīstību, Komisija sagaida, ka termināls tiks izmantots vairāk, nekā liecina sākotnējie ieinteresētības izteikumi. Tā piebilda, ka pat ar salīdzinoši zemu izmantošanas līmeni termināls nāktu par labu patērētājiem, palielinot konkurenci tirgū.
- 18.** Komisija norādīja, ka, ja tirgus dalībnieki jau būtu izrādījuši pietiekamu interesi par termināļa

spēju padarīt projektu dzīvotspējīgu, tas nebūtu tiesīgs saņemt EISI finansējumu. Tā norādīja, ka pietiekamas intereses trūkums pastiprina ES līdzekļu piešķiršanas pamatojumu.

19. Attiecībā uz projekta gatavības pakāpi Komisija norādīja, ka EISI finansējums tika piešķirts projekta pirmajam posmam (peldošas uzglabāšanas un regazifikācijas iekārtas izveidei), kas pilnībā atbilst projekta aprakstam KIP sarakstā. Komisija norādīja, ka 2019. gadā projekta virzītājs piešķir līguma slēgšanas tiesības par šo [17] un iegādājās vienību. Tādējādi Komisija uzskata, ka projekts tiek īstenots kopš 2019. gada sākuma.

20. Komisija piebilda, ka tā regulāri uzrauga projekta atbilstību dotāciju nosacījumiem un ka gadījumā, ja tā konstatē pārkāpumus vai pienākumu neizpildi, tā veiks korektīvus pasākumus.

Ombuda novērtējums

21. Lai novērtētu, vai projekts atbilst TEN-E regulā noteiktajiem kritērijiem vai EISI finansējuma kritērijiem, ir vajadzīgas specializētas tehniskās zināšanas. Tāpēc ombuda uzdevums nav novērtēt projektu saskaņā ar šiem kritērijiem, bet gan nodrošināt, ka Komisija ir sniegusi skaidrus paskaidrojumus par saviem lēmumiem. Ombuds varētu apšaubīt projekta tehnisko novērtējumu tikai tad, ja tas būtu pamatots ar skaidriem pierādījumiem par acīmredzamu kļūdu vērtējumā.

22. Ombuds uzskata, ka Komisija tagad ir skaidri un izsmeljoši pievērsusies sūdzības iesniedzēju izvirzītajiem argumentiem attiecībā uz projekta briedumu un tā pārrobežu ietekmi. Pamatojoties uz izmeklēšanas gaitā iegūto informāciju, ombuds neuzskata, ka Komisija būtu pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā, iekļaujot projektu KIP sarakstā un piešķirot tam ES finansējumu.

23. Attiecībā uz sūdzības iesniedzēju apgalvojumu, ka saistībā ar projektu KIP sarakstā bija minēta tikai Ungārija, ombuds ņem vērā Komisijas paziņojumu, ka no projekta labumu gūs arī citas dalībvalstis, piemēram, Slovēnija. Tas, ka citas valstis, izņemot Ungāriju, varētu gūt labumu no projekta, atbilst KIP saraksta formulējumam, kurā projekts raksturots kā “[c] *luster* *Krk LNG terminālis ar savienojuma un evakuācijas cauruļvadiem* **uz Ungāriju un tālāk** [...]” (izcēlums pievienots).

24. Attiecībā uz projektam piešķirto ES finansējumu Ombuds uzskata, ka Komisija ir skaidri paskaidrojusi, ka projekta posms, kas saņēma finansējumu, ir peldošas uzglabāšanas un regazifikācijas iekārtas būvniecība. Komisija sniedza skaidrus piemērus par projekta virzītāja veiktajām darbībām, lai pamatotu savu viedokli, ka finansētās darbības tiek īstenotas.

25. Ombuds norāda uz Komisijas pārlicēbi, ka tā ir veikusi jaunu novērtējumu par projekta atbilstību TEN-E regulā noteiktajiem kritērijiem pirms tā iekļaušanas ceturtajā KIP sarakstā. Novērtējot katru projektu vienādi neatkarīgi no tā, vai tas ir iekļauts iepriekšējā sarakstā, Komisija var noteikt, vai iepriekš uzskaitītais projekts neatbilst kritērijiem iekļaušanai jaunā sarakstā.

26. Attiecībā uz KIP gāzes projektu izmaksu un ieguvumu novērtējumu Ombuds atzīst, ka veids, kādā tika novērtēta šo projektu ilgtspēja, varētu būt ietekmējis to izmaksu un ieguvumu analīzi. Ombuds izskatīja šo jautājumu saistībā ar nesenu izmeklēšanu [19] .

27. Komisija uzskata, ka pirms ceturtā KIP saraksta gāzes kandidātprojektu ilgtspēja tika vērtēta dažādos veidos un viendabīgi pieejamu, konsekventu un precīzu datu trūkums liedza veikt pilnīgi apmierinošu un konsekventu novērtējumu. Komisijas mēģinājums to atrisināt saistībā ar ceturto KIP sarakstu izrādījās neefektīvs, jo ENTSG tajā laikā ierosinātā pieeja bija balstīta uz pieņēmumiem, ka visi gāzes projekti dos tikai pozitīvus ieguvumus [20] .

28. Ombuds konstatēja, ka nav pietiekami ņemta vērā KIP sarakstos iekļauto gāzes projektu ilgtspēja. Tomēr viņa arī konstatēja, ka Komisija strādā pie gāzes kandidātprojektu novērtēšanas metodoloģijas uzlabošanas [21] . **F** vai nākotnes KIP ilgtspējas novērtējumā ņems vērā siltumnīcefekta gāzu emisiju un efektivitātes ietekmes līmeni, kā arī ietekmi uz enerģijas ražošanas vispārējo siltumnīcefekta gāzu intensitāti ES dalībvalstīs un emisijas, kas saistītas ar pašas infrastruktūras darbību. Tāpēc ombuds konstatēja, ka turpmāka izmeklēšana nav pamatota. Ombuda secinājums šajā lietā attiecas arī uz šo lietu.

Secinājums

Pamatojoties uz izmeklēšanu, ombuds slēdz šo lietu ar šādu secinājumu:

Turpmāka izmeklēšana par šo sūdzību nav pamatota.

Sūdzības iesniedzējs un Komisija tiks informēti par šo lēmumu .

Emily O'Reilly Eiropas ombuds

Strasbūrā, 2020. gada 16. decembrī

[1] Plašāka informācija par KIP atrodama tīmekļa vietnē

https://ec.europa.eu/energy/topics/infrastructure/projects-common-interest/key-cross-border-infrastructure-projects_
[Saite].

[2] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 347/2013 (2013. gada 17. aprīlis), ar ko nosaka Eiropas energoinfrastruktūras pamatnostādnes,
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=celex%3A32013R0347> [Saite].

[3] KIP saraksti ir pieejami tīmekļa vietnē

https://ec.europa.eu/energy/topics/infrastructure/projects-common-interest/key-cross-border-infrastructure-projects_
[Saite].

[4] Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments (EISI) ir ES finansēšanas instruments, kas atbalsta Eiropas komunikāciju tīklu attīstību transporta, enerģētikas un digitālo pakalpojumu jomā, <https://ec.europa.eu/inea/en/connecting-europe-facility> [Saite].

[5] Plašāka informācija par projektu atrodama projekta virzītāja (LNG Croatia LLC) tīmekļa vietnē <https://lng.hr/en/> [Saite].

[6] Komisijas Deleģētā regula (ES) Nr. 1391/2013 (2013. gada 14. oktobris), ar ko attiecībā uz Savienības kopīgu interešu projektu sarakstu groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 347/2013, ar ko nosaka Eiropas energoinfrastruktūras pamatnostādnes, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32013R1391> [Saite].

[7] Darbības īstenošanas grafiks ir no 2018. gada februāra līdz 2020. gada decembrim.
Plašāka informācija:
<https://ec.europa.eu/inea/en/connecting-europe-facility/cef-energy/6.5.1-0018-hr-w-m-16> [Saite].

[8] TEN-E noteikumu III pielikuma 2. punkts. Reizi divos gados ENTSG pieņem "tīkla attīstības desmit gadu plānu". Plānā iekļautie projekti var pieteikties iekļaušanai KIP sarakstā. Skatīt: <https://www.entsog.eu/> [Saite].

[9] TEN-E regulas 11. panta 1. punkts.

[10] Uzaicinājums iesniegt priekšlikumus par kopīgu interešu projektiem saskaņā ar Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu Eiropas energoinfrastruktūras jomā, CEF-Energy-2016–2, https://ec.europa.eu/inea/sites/inea/files/cef_energy_2016_2_call_text_for_publication.pdf [Saite].

[11] Izmeklēšanas gaitā Komisija pieņēma ceturto KIP sarakstu, kas joprojām ietver projektu <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/ALL/?uri=CELEX:32020R0389> [Saite].

[12] Kritēriji ir uzskaitīti TEN-E regulas 4. pantā, kas pieejams tīmekļa vietnē: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=celex%3A32013R0347> [Saite]

[13] EISI-Enerģētika-2016–2, 9. punkts.

[14] Projekta virzītājs organizēja zvanu tiem, kas interesējas par termināļa izmantošanu, lai novērtētu pieprasījumu pēc termināļa pamatpakalpojumiem un papildu pakalpojumiem. Procedūra ilga no 2018. gada janvāra līdz 2019. gada februārim, un tā tika vairākkārt pagarināta.

[15] Trešais KIP saraksts [Saite] attiecas uz "Klusteru Krk LNG termināli ar savienojuma un

